16. Országos Arany János Irodalmi Verseny

2008.

F EL A D A T L A P

Az iskolai forduló időpontja: 2008. november 19.

A versenyző neve: ……...

Osztályának betűjele: ……

Az iskola neve: ……...

Az iskola címe: ……...

A felkészítő tanár neve: ……

P.H.

Kedves Versenyző!

Az Arany János Irodalmi Versenyt szervező Versenybizottság örömmel köszönti Önt abból az alkalomból, hogy több havi felkészülés után most írásban adhat számot a hét elolvasott irodalmi műről. Kérjük, vegye figyelembe az alábbiakat:

- A feladatlap 13 oldalas.
- A dolgozat megírásának **időtartama 4 óra** (14-től 18-ig).
- Semmilyen **segédeszköz nem használható** (jegyzetanyag sem).
- Piszkozat, fogalmazvány készítését (az idő rövidsége miatt) nem ajánljuk.
- Kérjük, **kék színű tollat** használjon!
- Törekedjen a tömörségre, az áttekinthetőségre!
- Csak **esztétikus, rendezett írásképű, megfelelő helyesírású** dolgozat küldhető tovább – **három durva hiba, 30 hibapont vagy olvashatatlan írás kizáró ok.**
- Javasoljuk, hogy az első 120 percben válaszoljon a hét kérdéscsoportra, a teszt jellegű kérdésekre. Vegye figyelembe az adható pontszámokat! A második 120 percet fordítsa az összehasonlító fogalmazás elkészítésére.
- Mielőtt a feladatlap kitöltéséhez hozzálát, valamennyi oldal jobb felső sarkába írja fel a nevét!

Jó munkát, sok örömet és sikert kívánunk!

Elérhető maximális pontszám: 186 pont

A versenyző által elért pontszám: …….

A felüljavítás utáni végleges pontszám: …….

A versenyző neve:

I. ARANY JÁNOS: BUDA HALÁLA

1. Soroljon fel a mű cselekményéből 5 olyan mozzanatot, amely a Buda és Etele közti ellentét oka volt! (5 pont)

a) ……

b) ……

c) ……

d) ……

e) ……

2. Írja le, hogyan jelenik meg az eposzban a *Rege a csodaszarvasról* című monda! (3 pont)

a) Hogyan kapcsolódik a műhöz?

……..

b) Kik mondják el?

……..

c) Mikor mondják el?

……..

3. Nevezzen meg a költő által alkalmazott eposzi kellékek közül hármat, és mutasson rá, hol vannak ezek a műben! (3-3, összesen 6 pont)

Felhasznált kellék: Megjelenés a műben:

a) …….. d) ……
……
……

b) …… e) ……
……
……

c) …….. f) ……
……
……

4. Jellemezze 3 – 3 mondattal a főhősöket! (3-3, összesen 6 pont)

Buda

a) …….

b) …….

c) …….

Etele

d) ……..

e) ……..

f) ……..

II. SZIGLIGETI EDE: LILIOMFI

1. Ki kit kinek tart? A mű komikuma abból is fakad, hogy néhány szereplő egy-egy alakot másnak gondol. Írja a megfelelő nevet az alábbi táblázatba! (5 pont)

Aki téved	Akit felismernek	Akinek tartanak
Szilvai		Liliomfinak
Kányai		ifj. Schwartznak
Erzsi	Liliomfit	
Kányai		Szilvai rokonának
	Liliomfit	pincérnek

2. Szellemfi remek színészi alakítással – becsapva másokat – többször megsegíti Liliomfit. Nevezzen meg 2 ilyen komikus helyzetet! (4 pont)

a) ……..

……..

b) ……..

……..

3. Milyen szerepek mögé bújik Liliomfi a darab során? Nevezze meg ezeket! (3 pont)

a) ……..

b) ……..

c) …….

4. Milyen cselekedetekből, magatartásformákból látszik, hogy Kányai fogadós véleménye többször változik Gyurival kapcsolatban? Válaszát indokolja! (8 pont)

Kányai viselkedése	Indoklás
a) …….	e) ……...
b) …….	f) ……...
c) …….	g) ……...
d) ……	h) ……...

III. ALEXANDRE DUMAS: MONTE CRISTO GRÓFJA

1. Honnan származik a címszereplő neve? Egészítse ki a hiányzó szavakat! (5 pont)

Egy földközi-tengeri …… neve, ahol ……. találkoznak rendszeresen; ide rejtette el a kincsét ……., amit (…….. abbé segítsége révén) ……... megszerez.

2. Igazolja a következő állításokat Faria abbéról! (3 pont)

a) kivételesen művelt ember, mert ……..……

……..

b) nagy tudású ember, mert …….

……..

c) tudását a gyakorlatban is érvényesíteni tudja, mert……..

……..

3. Kérdéseink Benedettora vonatkoznak. (4 pont)

a) Kicsoda valójában Benedetto?

……..

b) Mi nevének jelentése? …….

c) Hogyan cáfol rá erre gyerekkorától fogva?

……..

d) Hogyan lesz „valami isteni bosszú eszköze”?

……..

4. Ki az, aki így jellemzi Monte Cristo grófját? Kinek beszél így róla? (2 pont)

„Egyáltalán nem érdeklik a kitüntetések, és csak annyit fogad el, amennyi az útlevelére ráfér.”

a) ……...

b) ……...

5. Mi Bertuccio bűne? Miért tartóztatják le? (2 pont)

a) ……..

b) ……..

6. Ki kapja a 3 egykori „barát” közül a legenyhébb büntetést? Mi ez a büntetés? (2 pont)

a) ……..

b) ……..

IV. VÁMOS MIKLÓS: ZENGA ZÉNEK

1. Melyek Öcsi gyermekéletének felnőttekre is jellemző konfliktusai? Soroljon fel közülük legalább hármat! Válaszát példával is igazolja! (6 pont)

a) ……

……

b) ……

……

c) ……

……

2. Magyarázza meg a következő kifejezéseket! (6 pont)

a) epecentrum: ……

b) pa(ga?)rázdálkodás: ……...

c) átólcettig: ……...

d) szabadejrópáznak: ……..

e) miháncs: …….

f) hégerül: ……..

3. Kit hívnak Kovács Lajosnénak? Miért? (2 pont)

a) ……

b) …….

……

4. Hogyan keveri bajba - akaratlanul – apját Öcsi? Hogy sikerül megmenekülnie? (4 pont)

a) ……

……

……

b) …….

V. MÓRICZ ZSIGMOND: FORR A BOR

1. Értelmezze a regény címét! (1-1, összesen 2 pont)

a) eredeti jelentés: ……..

……

b) regénybeli jelentés: ……...

……

2. Mely 4 nagy esemény adja a regény fő cselekményét? Jelölje meg ezekben Nyilas Misi szerepét! (8 pont)

Esemény	Nyilas Misi szerepe
1.	
2.	
3.	
4.	

3. A *Forr a bor* önéletrajzi regény is. Említsen 3, ezzel kapcsolatos tényt! (3 pont)

a) ……

b) ……

c) ……

4. Mit jelentenek a regényben a következő kifejezések! (5 pont)

a) consilium abeundi: ……

b) ”szabályszerű”: ……..

c) Sertorius: ……...

d) Fertő: …….

e) létra: ……

VI. SÁNTA FERENC: HÚSZ ÓRA

1. Milyen műfaji megjelölésekkel illették a művet megjelenésekor? Miért? Melyiket találja a legpontosabbnak? Indokolja!(3-3-1, összesen 7 pont)

Műfaj	Magyarázat
1.	
2.	
3.	
Választás:	Indoklás:

2. A parasztság történelmének 3 nagy fordulópontjára tekint vissza az író. Melyek ezek? (3 pont)

a) …….. b) …….. c) ……

3. A műben az író különböző karaktereket mutat be. Jellemezze őket 3-3 fontos megjegyzést, utalást téve! (12 pont)

a) Csókos Cuha András: ……

……

b) igazgató Jóska: ……..

……

c) az orvos: ……

……

d) a gróf: ……

……

4. Mire kíván az író magyarázatot találni? Mit kíván bemutatni? (2 pont)

a) ……

b) ……

VII. DARVASI LÁSZLÓ: TRAPITI ÉS A BORZASZTÓ NYÚL

1. Mi a trapitizés? Sorolja fel 4 jellemzőjét! (4 pont)

a) …… b) ……

c) …… d) ……

2. Milyen hagyományos népmesei elemek és milyen más, inkább a krimire jellemző motívumok találhatók a könyvben?(3-3, összesen 6 pont)

Népmesei elemek	Egyéb motívumok

3. Írja a nevek mellé egy-két szóban a szereplőre legjellemzőbb tulajdonságot vagy cselekedetet! Állítsa párba az összeillő szereplőket!(A betűket írja egymás mellé!) (12-6, összesen 18 pont)

a) Bánatos Olivér: …….. b) Holle mama: ……

c) Nocsak Endre: …… d) Ühüm néni: ……..

e) Bökkelöki király: ……... f) Babéros Néró: ……..

g) Müller igazgató: …… h) Dregdalon Billi: ……..

i) Ühüm bácsi: …… j) Malvin királynő: ……...

k) Károly professzor: ……... l) VirágViola: …….

Összeillő párok: ……

A versenyző neve:

VIII. ÖSSZEHASONLÍTÓ FOGALMAZÁS

Válasszon ki **két-három** tetszés szerinti művet az olvasmányok közül, és írjon egy maximum 3 oldalas dolgozatot az alábbi címmel: Bűnök, bűnhődések, büntetések.
(A nyelvhelyességi és a helyesírási hibákért pontlevonás jár.) (40 pont)

Bűnök, bűnhődések, büntetések

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

A versenyző neve:

A versenyző neve:

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Köszönjük munkáját! Gratulálunk a megoldásokhoz!